

Formandsberetning Orø Lokalforum 2022

Siden vores begyndelse i den 9. oktober 2021 har vi haft mange opgaver. Vi startede med en ikke eksisterende forening, og skulle derfor oprette CVR-registrering, bankkonto, hjemmeside og meget mere.

Asfaltering

Det var tydeligt fra start, at der lå mange kommunale opgaver og ventede på at blive udført, mange af vores veje var trætte og nedslidte efter flere års lappeløsninger. Således var en af vores første prioriteter også at få kontakt med Holbæk Kommunes asfaltansvarlige, som blev inviteret til en inspektionstur til Orø. Dette resulterede i en plan for ny belægning på Bygaden, Kattekærstræde, Ved gadekæret, Orø Havn og de dele af Brønnevej, der manglede ny asfalt. Resultatet er mærkbart og synligt efter at asfalholdet netop har afsluttet opgaven.

Asfalteringen kunne påbegyndes fordi Lokalforum forhandlede en tvangsroute på plads med FORS, i forbindelse med deres frakørsel af jordaffald ved forestående kloakering af Salvig.

Sikker skolevej

Orø Skole og Børnehus, Lokalforum og Orø Beboerforening gik sammen om projekt "Sikker Skolevej". Orø Lokalforum udarbejdede en fælles ansøgning. Der er godkendt fartdæmpning til påbudt 30 km/t, et enkelt bump og en fodgængerovergang. Alt sammen planlagt til udførelse efter den store asfaltering, og inden næste skoleår.

Fartdæmpning

Der kommer nye fartgrænser på Orø. Som følge af vores arbejde med "Sikker Skolevej", kiggede kommunens vejansvarlige civilingeniør på resten af Orø's vejnet, og på baggrund af dette vurderede han, at der var behov for nye fartgrænser på Orø. Således bliver den overordnede påbudte fart på øen påbudt 40 km/t, på nær Nørrestængevej og Næsbyvej, hvor den påbudte fartgrænse bliver 60 km/t uden for byzoner. Skiltning forventes opført i nærmeste fremtid.

Skole/børnehus ombygning

Lokalforum har deltaget i en række planlægningsmøder vedrørende pladsmangel på vores skole, og især i vores børnehus. Ud over Lokalforum var skoleledelsen, forældrerepræsentanter, ungdomsklubben og selvfølgelig repræsentanter fra Holbæk Kommune deltagere. Der er bevilliget over 3 millioner kroner til udvidelse af børnehuset. Udvidelse af skolen og resten af matriklen bliver sendt til kommunalbestyrelsen til godkendelse, og kommer forhåbentligt på budget allerede til næste år.

Genanvendelse af jord fra kloakering i Salvig

Det giver mening at lade den brugbare overskudsjord fra Salvig kloakeringen blive på Orø. Første forsøg var at jorden eventuelt kunne bruges til at etablere en cykelsti. Cykelstien blev skudt til hjørne af kommunen, da anlægsbudgettet ville blive for stort. Andet forsøg med overskudsjorden blev at forsøge at bruge det til kystsikring i Salvig. Et møde med Holbæk Kommune blev arrangeret af den lokale Salvig initiativtager. På mødet deltog relevante repræsentanter fra kommunen, Salvig Grundejerforening, initiativtager og lokalforum. Mødet var positivt, men det blev også klart, at der stadig er en del tilladelser og lokale aftaler der skal på plads, inden kystsikringen kan blive en realitet. Der er en tredje mulighed i at etablerer en kælkebakke ved Orø hallen. Der er allerede givet landzonetilladelse til dette projekt. For at komme videre, kan den nye bestyrelse i Lokalforum samle de involverede parter, og afsøge mulighederne.

Genbrugsjord/højvandssikring

Som tidligere nævnt har lokalforum hjulpet den lokale initiativtager til et kystsikringsprojekt i Salvig, med at komme videre i kommunen.

VAB Boliger

Lokalforum har rykket VAB og kommunen adskillige gange for en snarlig opførelse af de allerede bevilligede 6 VAB boliger. Desværre er vi ikke kommet meget længere, og VAB er meget besværlige at komme i dialog med. Det er en verserende opgave, der bør kigges ind i af den næste bestyrelse.

Almene boliger på Orø

Det er Lokalforums opfattelse, at der er brug for langt mere end 6 boliger, til at dække det behov vi har på Orø. Det er også vores opfattelse at der er brug for både unge- og seniorboliger på Orø. VAB er ikke interesseret i et mere storstilet projekt med 30-40 boliger, og derfor her der været undersøgelser i gang for at finde alternative finansieringsløsninger. Der er flere muligheder for placering, tæt på Bybjerg bymidte. Det er en verserende opgave der bør kigges ind i af den næste bestyrelse.

Orø som Fri-Ø

I landdistrikterne og på småøerne findes der aktive foreninger og idérige borgere, som ønsker at gøre noget sammen for at skabe bæredygtige lokalsamfund. Imidlertid kan snævre reglementer og lovgivningsmæssige rammer betyde, at nytænkning og udvikling bremses.

I forsøgsordningen for frilandsbyer og -øer har lokalområder mulighed for at blive sat fri af snærende love. I første kvartal af 2023 udarbejder Landdistrikternes Fællesråd en anbefaling af ti landsbyer og -øer til den endelige politisk beslutningstagen på Christiansborg.

Efter aftale med Beboerforeningens tidligere formand, indsendte Orø Lokalforum en ansøgning om at gøre Orø til fri-ø. Onsdag den 22. juni fik vi svar fra Landdistrikternes Fællesråd, som var glad for at kunne fortælle, at Orø er gået videre til kvalificeringsfase - på vejen til at blive en del af forsøgsordningen for frilandsbyer og -øer!

Orø Lokalforum har søgt med begrundelse om lempede regler for kystsikring og lejeboliger til unge, seniorer og handicappede.

Bevarelse af vores grundvand/drikkevand

Lokalforum har brugt mange timer på at sætte sig ind i eksisterende rapporter vedrørende nedsivning af skadelige stoffer til vores grundvandsmagasin(er). Der er generelt grund til bekymring, og det er vigtigt at kommunens indsatsplaner bliver udmøntet. Der er således afholdt flere møde med Holbæk Kommune om grundvand og handlingsplaner. I første omgang har vi fokuseret på at få kommunen til at udmønte den indsatsplan de allerede har lavet, og ikke bare lade den være ord på et stykke papir, der i sidste ende kun bliver ord på et stykke papir. Det vil være en opgave for den kommende bestyrelse at få samlet alle interessenter (vandværker og kommune) og få et fuldkomment overblik, til bevarelse af vores vandboringer og grundvandsmagasin(er).

Trampestierne

På opfordring fra flere lodsejere med trampesti på deres ejendomme, tog Orø Lokalforum initiativ til, at der blev indkaldt til et fællesmøde, med deltagelse af lodsejere og Holbæk Kommune. Et dialogmøde, hvor problemstillinger kunne drøftes, og løsninger findes. Mødet blev afholdt, og sidenhen er der oprettet et trampestiudvalg under Lokalforum, som har deltagelse af 2 medlemmer fra bestyrelsen, 2 lodsejere og 2 borgere fra Orø. Udvalgets formål er at arbejde på at understøtte fremkommelighed og funktionalitet på vores stier og markveje, samt vedligehold af disse med respekt for naturbeskyttelseslovgivningen.

Folke/borgermøde

Den 23. april fik vi afholdt vores første Folke/borgermøde, som denne gang indeholdt en debat om et oplæg om Lokalforums funktion og opgaver, Flexboligordningen, Præsentation af lokale foreningers arbejde på

Orø, Præsentation af Trampestiudvalget Orø og Forslag til Orø Lokalforum. Det var et konstruktivt møde med mange gode input.

Offentlige skraldespande på Orø

Orø Lokalforum har overtaget skraldespandsprojektet, fra Simon Drost, hvor 38 skraldespande er opstillet strategisk på Orø for at afhjælpe affald i naturen. De offentlige skraldespande tømmes af Nytteindsatsen i Holbæk Kommune ugentligt i højsæsonen, og ca. hver anden uge om vinteren. Projektet har i 2021 været- og er i 2022 - finansieret af Simon og Orø Havnecafé. Den nye bestyrelse bør finde finansiering til anden side fra 2023.

Mobil/teledækning

I november satte Orø Lokalforum en online undersøgelse i gang om teledækning på øen. ca. 200 personer deltog i teledækning undersøgelsen. Alle tilbagemeldinger på tale/sms og data forbindelser er plottet ind på et kort, som vil blive brugt i den videre proces, med ønske om bedre dækning flere steder på Orø. Undersøgelsen viser tydeligt at der er "sorte huller" flere steder på Orø.

Vores henvendelse til kommunen resulterede i følgende svar:

Vi prioriterer ansøgninger om master højt, men vores tilladelser ender ofte med at blive påklaget af naboer som ikke ønsker dem, og planklagenævnet underkender kommunens tilladelse

Den kommende bestyrelse bør tage kontakt med grundejerforeningerne i de mest berørte områder, og undersøge deres holdning til opsætning af mobilmaster i deres nærområde.

Vintertjenesten

Vintertjenesten på Orø har i mange år været utilstrækkelig for størstedelen af øen, og det er kun blevet værre, hvis en kommunal udvalgsbeslutning står til troende. Udvalget for Klima og Miljø (som står for vintertjenesten) har besluttet, at kommunens vinterklasse 2 veje nedklassificeres til vinterklasse 3 veje, der kun ryddes mellem 07:00-15:00 på hverdag. Vi har indledt en løsningsorienteret dialog, med det mål, at få en bedre Vintertjeneste end den vi har i dag. Samtidig er vi i kontakt med andre Lokalfora i kommunen, for at styrke vores fælles ønske om bedre service om vinteren.

Åbningstider på Genbrugspladsen

Orø Lokalforum kontaktede FORS og bad om at få åbningstiderne for genbrugspladsen udvidet om vinteren. FORS var lydhør og Orø Genbrugsplads vil fremadrettet være åben lørdage fra kl. 09:00 – 13:00.

Corona Vaccine- og Testcenter

Orø Lokalforum startede dialogen om et lokalt testcenter allerede den 1. december (i første omgang kommunalt, kort tid efter med regionen), da det var tydeligt, at den nye Omikron-variant bar COVID smitten hurtigere, end noget vi havde oplevet før.

Orø Lokalforum skrev til Region Sjælland og Holbæk Kommune adskillige gange, for at forsøge at fremskynde processen, og følelsen var tit, at regionen havde foden på bremsen frem for speederen, grundet procedure og manglende koordinering med kommunen. Således kom der til at gå tæt på 20 dage, før en løsning var på plads, på trods af gentaget pres, og tilbud om hjælp fra både Orø Lokalforum og Orø Beboerforeningens side.

Sundhedsudvalg oprettelse

På baggrund af den langsomme reaktion vedrørende Corona Vaccine- og Testcenter, tog Orø Lokalforum initiativ til, at der oprettes et Sundhedsudvalg på Orø. Et udvalg med repræsentanter fra både Orø Lokalforum, Orø Beboerforening, Orø Seniorer, Orø Forældreråd og eventuelt borgerrepræsentanter.

Oprettelse af sundhedsudvalget er blevet meget relevant, med henblik på at holde Regionen fast i, at der skal findes en ordentlig lægeordning for øen.

Færgkontaktudvalg

Ifølge vores vedtægter er en af Orø Lokalforums opgaver er at genskabe Orø's Færgkontaktudvalg, samt opdatere det eksisterende kommissorium for udvalget, i samarbejde med de to færageselskaber på øen. Et udvalg fra Orø Lokalforum har haft møde med de to færger og sammen udarbejdet et oplæg til nyt kommissorium. Færgkontaktudvalget og eventuelle ændringer vil blive debatteret på denne generalforsamling.

Informationskanal for Holbæk Kommune

Vi har i flere forbindelse hjulpet Holbæk Kommune med at informere Orø om forestående projekter, såsom asfaltering, gadebelysning, Corona testcenter m.m.

Disse mange opgaver har vi arbejdet med, de ca. 8 måneder vi sad i bestyrelsen. Nogle er afsluttede, nogle opstartet og kræver den næste bestyrelses opmærksomhed.

Et lokalforum er kommunens design til en tæt kontakt mellem dem og lokalområderne. Og der er i den grad opnået et tæt og godt samarbejde med store dele af kommunen både på embeds- og politisk plan. Som formand har jeg været med i mange forhandlinger siden oktober, og har oplevet en fantastisk grad af løsningsorienteret velvillighed. Det vil jeg gerne takke kommunen for!

At kommunen og Orø lokalforum ikke altid har været enige, er vist ingen hemmelighed, og nogle emner har krævet at tingene blev sat på spidsen, som senest da hele bestyrelsen valgte at trække sig grundet nye vedtægtskrav fra kommunen. De efterfølgende forhandlinger om vedtægtsændringer har foregået i fred og orden. Vedtægtsændringerne er blandt andet det, vi er samlet for at stemme om i dag.

To foreninger på Orø - Hvad er forskellen

Orø har to borgerforeninger, Orø Beboerforening og Orø Lokalforum. Meget simplificeret kan man sige at beboerforeningen er vores udenrigsministerium, med medlemskab af Sammenslutningen af Danske Småøer, som har adgang til Christiansborg og at lokalforum er vores indenrigsministerium, med tæt kontakt til kommunen. Begge foreninger er, når nødvendigt, i kontakt med Region Sjælland. Eksempelvis når det gælder læge og sundhed.

Når der er et godt samarbejde mellem de to foreninger, tjener det Orø. Som eksempelvis, da de to foreninger stod sammen om Sikker Skolevej og Corona testcenter denne vinter.

Der er kun én taber hvis begge eller en af foreningerne ikke ønsker at samarbejde - og det er Orø.

Uden at sige yderligere, vil jeg lade dette være en opfordring til den siddende bestyrelse i Orø Beboerforening om at anerkende Orø Lokalforum som en vigtig samarbejdspartner.

Om et lokalforum

- Et lokalforum bestemmer ingen ting for lokalområdet, det er kommunens opgave og ansvar.
- Et lokalforums opgave er at overbringe ønsker/behov fra lokalområdet til kommunen og omvendt.
- Et lokalforum er ofte velinformeret om igangværende projekter lokalt og i kommunen, og kan derfor facilitere samarbejder, der hvor det giver mening.
- Et lokalforums fornemste opgave er at servicere og hjælpe lokalområdet.

Foreningens start og formandskabet

Efter flere års pause blev en fysisk stiftende generalforsamling afholdt den 9. oktober 2021.

De første uger af vores eksistens, måtte vi bruge en del tid på klager over valgproceduren, og ønsker om omvalg. Disse klager forstummede heldigvis efter fintælling af stemmerne den 21. oktober. På baggrund af erfaringerne med sidste valg, er dagens valgprocedure som den er, og følger vores overleverede vedtægter.

Som formand opfordrede jeg fra starten til, at Orø Lokalforum bliver en forening der søger løsninger via dialog og forhandling. Det skal også være en forening, hvor alle føler, at de kan bringe ting til torvs og få en god behandling.

Da der ikke havde været et Lokalforum på Orø i adskillige år, lå der en kæmpe arbejdsopgave og ventede. Qua mit sæsonarbejde, og dermed mange timer til rådighed om vinteren, bad jeg bestyrelsen, og ikke mindst min hustru, om tilladelse til at fordybe mig i arbejdet, og give den en over nakken - og den tilladelse fik jeg.

Siden oktober sidste år er det blevet til omkring 700 frivillige timer i Orø's tjeneste, og jeg er stolt af de mange resultater lokalforum har opnået, og glad for at have kunnet give noget tilbage til den ø, der er blevet Anjas og mit hjem, og foretrukne sted på jorden.

Selvom det har gjort ondt at blive beskyldt for mangt og meget på Facebook, overskygger det ikke de mange personlige tilkendegivelser, jeg og bestyrelsen har fået for vores indsats.

Det overskygger heller ikke glæden ved:

- at vide at børnehus og skole bliver optimeret
- at ungdomsklubben får bedre faciliteter
- at køre på dejlig ny asfalt
- at opleve at folk bruger vores offentlige skraldespande
- at om lidt er der Sikker Skolevej
- og meget mere

Det at vide, at det har bestyrelsen i Orø Lokalforum og jeg en andel i, er belønning i sig selv.

Med Anjas og jeres tilladelse stiller jeg op igen, i håbet om at kunne arbejde videre med de mange projekter, der er sat i gang siden oktober.

I håbet om et aktivt lokalforum.

Simon Drost